

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ _Լ.Գ.Բաղդասարյան_ /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № _14_

«06» 02. 2024 թ.

_____ՄՀ/բ132_Մանկավարժություն _____ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ _011401.00.6 ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐՇՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ _____ ՕԼԳ 011401.21.6
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ _____բակալավր_____
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ _____մանկավարժության և հոգեբանության_____
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ _____առկա_____
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ _____առկա 3-րդ կուրս 2-րդ կիսամյակ_____
/առկա, հեռակա/

Դասախոս(ներ)՝ _____Պ.Հ. Գևորգյան_____
/անուն, ազգանուն/

Էլ.հասցե/ներ pargevgevorgyan007@gmail.com,

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. Դասավանդման մեթոդներ.....
9. Ուսումնառության մեթոդները
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....
 - 12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....
 - 12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.....
 - 12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....
14. Գնահատում.....
 - 14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....
 - 14.2. Հարցաշար.....
 - 14.3. Գնահատման չափանիշներ.....
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....

ԲԱՑԱՏՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Մանկավարժություն» դասընթացը կարևորվում է դաստիարակության և ուսուցման բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է կրթական ծրագրերի ուսումնական պլանի «Մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն

Օգնել ապագա ուսուցիչներին ձեռք բերելու մանկավարժական տեսական գիտելիքներ և ձևավորել անհրաժեշտ կարողություններ և հմտություններ:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են .

1.Սովորողներին զինել մանկավարժության օբյեկտի, առարկայի, և կատեգորիաների իմացությամբ :

2.գիտելիքներ տալ անձի զարգացման և ձևավորման գործընթացի մասին, հենվելով տարիքայի առանձնահատկությունների վրա:

3.Ձևավորել մանկավարժական գործընթացի արդյունավետ իրականացման կարողություններ և հմտություններ:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/.

«Մանկավարժություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների դպրոցական դասընթացներից ձեռք բերած գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների առկայությունը, ինչպես նաև «Տարիքային ֆիզալոգիա» և «Հոգեբանություն» առարկաների գիտելիքները:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Մանկավարժություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

Գիտելիք

- մանկավարժության առարկան, հիմնական հասկացությունները, կարևորագույն խնդիրները,
- մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդները,
- անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները,
- անձնավորության զարգացման տարիքային փուլերը,
- կրթության բովանդակության ընդհանուր բնութագիրը,
- ուսուցման գործընթացի էությունը,
- ուսուցման սկզբունքները,
- ուսուցման մեթոդները և միջոցները,
- ուսուցման կազմակերպման ձևերի էվոյուցիոն զարգացումը,
- դասընթացում ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև,
- ուսուցման գործընթացի ախտորոշումն ու վերահսկումը,
- ուսուցման ժամանակակից մեթոդների ու տեխնոլոգիաների կիրառումը դպրոցում,
- դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը,
- դաստիարակության գործընթացի էությունը, առանձնահատկությունները,
- դաստիարակության օրինաչափությունները, սկզբունքները,
- դաստիարակության մեթոդները և կազմակերպման ձևերը,
- դաստիարակության բաղադրամասերը,
- դպրոցավարություն,
- տնօրենի գործառույթները
- դպրոցում գործող խորհուրդները:
-

Հմտություն

- ներկայացնել մանկավարժության հիմնական հասկացությունները,
- արդյունավետ օգտվել մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդներից,
- իմաստավորել անձի զարգացման գործոնները,
- իմաստավորել անձի զարգացման տարիքային շրջափուլերը,
- իմաստավորել ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման օժանդակ ձևերը,
- ներկայացնել արդի գնահատման համակարգը,
- ներկայացնել ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները,
- կարևորել ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաները,
- արագ կողմնորոշվել տարաբնույթ դաստիարակչական իրավիճակներում,
- տիրապետի մանկավարժական տեխնիկային,
- տիրապետի դպրոցի կառավարման հիմունքներին:

Կարողունակություն

- մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը,
- տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն
- ուսուցման և դաստիարակության մեթոդների ու տեխնոլոգիաների իմաստավորմանը,
- ուսուցման և դաստիարակության սկզբունքների իմաստավորմանը,
- տնօրենի, փոխտնօրենների, ուսուցիչ-դաստիարակի կոմպետենցիաների գաղափարագրմանը
- մանկավարժական վարպետությանը:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա) Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

1. վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
2. կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն,
3. հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ,
4. մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
5. տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն,
6. մանկավարժական խնդիրների լուծում,
7. որոշումների ընդունում:

Հասակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

1. գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
2. հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
3. սովորելու ունակություն,
4. նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,
5. նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,
6. առաջնորդի հատկություններ,
7. ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
8. նախագծեր մշակելու և դրանք կառավարելու ունակություն,
9. նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն,
10. որակի կարևորության գիտակցում,

հաջողության ձգտում:

Բ) Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

1. դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն,
2. հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
3. համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,
4. ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
5. հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները,
6. կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
7. ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն,
8. հասկանալ գիտական տեսությունների ստուգման փորձարարական դիտարկիչ միջոցների արդյունքները:

9. *դրսևորել ժամանակակից խոր գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում,*
10. *քննադատորեն գնահատել և մեկնաբանել տեսության ու պրակտիկայի նորագույն ձեռքբերումները,*
11. *տիրապետել ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանալ մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,*
12. *ունակ լինել ուրույն, թեկուզ և փոքր ներդրում կատարելու տվյալ առարկայական ոլորտում,*
13. *ցուցաբերել ինքնուրույնություն և ստեղծագործական մոտեցում տվյալ առարկայական ոլորտում գործունեություն ծավալելիս,*
14. *տիրապետել տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:*

Դասընթացի ընթացքում կիրականանա ծրագրի ավարտական պահանջներով նախատեսված հետևյալ ուսուցչական կոմպետենցիաների զարգացումը՝

1. հանձնառություն սովորողների առաջադիմության և ձեռքբերումների նկատմամբ **(Ու1)**,
2. ուսուցման ժամանակակից մեթոդները և տեխնոլոգիաները ուսումնասիրելու, ներդնելու կարողություն **(Ու2)**,
3. առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն **(Ու4)**,
4. ուսուցման բարենպաստ միջավայր ստեղծելու կարողություն **(Ու5)**,
5. ժամանակը արդյունավետ օգտագործելու հմտություն **(Ու6)**,
6. սեփական գործունեության արդյունքները գնահատելու և վերլուծելու կարողություն **(Ու7)**,
7. մասնագիտական կատարելագործման անհրաժեշտության գիտակցում **(Ու8)**,
8. համագործակցության միջոցով միջառարկայական խնդիրներ լուծելու կարողություն **(Ու9)**,

Առարկայի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ ընդհանրական միջանձնային կոմպետենցիաների (այսուհետ՝ ՄՁԿ) ձևավորմանը:

1. *քննադատական վերլուծության և ինքնաքննադատման ունակություն,*
2. *թիմային աշխատանք,*
3. *միջանձնային ունակություններ,*
4. *միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն,*
5. *այլ ոլորտների փորձագետների հետ շփվելու ունակություն,*
6. *բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում,*
7. *միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,*
8. *բարոյական արժեքներ:*

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Մանկավարժություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մանկավարժության մասնագիտական գործունեության ընթացքում, գիտահետազոտական լաբորատորիաներում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և ուսումնադաստիարակչական գործունեության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	5 կրեդիտ/150 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	32	
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք	24	
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	94	
Ընդամենը	150	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	քննություն	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- Դասախոսություն
- Գործնական, լաբորատոր աշխատանք
- Ինքնուրույն աշխատանք

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Կտր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի , ուհամադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգաբքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգաբքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Մանկավարժական խնդիր-առաջադրանքներ , իրավիճակներ –պրոբլեմային իրավիճակ է, որն առաջանում է աշակերտների, աշակերտի և ուսուցչի, ուսուցչի և ծնողի միջև փոխհարաբերությունների ընթացքում:**

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝⁶** դասախոսության տարբեր ձևեր / դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում և այլն /

9. **Ուսումնատության մեթոդներն են՝⁷** մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապլունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Մանկավարժության առաջացումը. օբյեկտը, առարկան և խնդիրները	4		2		
2.	Անձնավորության զարգացման գործընթացը	4		2		
3.	Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ	2		2		
4.	Ուսուցման գործընթացի էությունը, սկզբունքները	4		2		
5.	Ուսուցման մեթոդները	4		2		
6.	Դաստիարակության գործընթացի էությունը	2		2		
7.	Դաստիարակության սկզբունքները	2		2		
8.	Դաստիարակության մեթոդները	2		2		
9.	Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը	2		2		
10.	Բարոյական դաստիարակություն	2		2		
11.	Աշխ., ֆիզ., գեղ., սեռ. և այլ դաստիարակություններ	2		2		
12.	Դպրոցի կառավարման հիմունքներ	2		2		
ԸՆԴԱՍԵՆԸ		32		24		

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

11. Ուսումնասիրողական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն,	Ե.2004
2.	Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն	
3.	Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք	Ե. 2005
4.	Յու. Կ. Բարանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2,	Ե. 1986
5.	Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ,	Ե.1976
6.	Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ,	Ե.1999
7.	Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները,	Ե. 1968
8.	А. С. Макаренко, Педагогическая по эма,	М. 1979
9.	Сластенин В. А., Исаев И. Ф., Мищенко А. И., Шиянов Е. Н., Педагогика,	М., 2004
10.	И. П. Подласый, Педагогика,	М. 2003
11.	Б. П. Ес ипова, Основы дидактики,	М. 1967
12.	КрыШвенко . л. П Педагогика	М. 2005

13.	A.C. Агафонова «Практикум по общей педагогике»	Москва, Санкт-Петербург 2003
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա»,	Երևան, 1962թ.
2.	Ժ.Ժ. Ռուսո «Էմիլ կամ դաստիարակության մասին», 2 հատոր,	Երևան, 1960թ.,1962թ.,
3.	Դ. Ուշինսկի «Մանկավարժական ընտիր երկեր», 2 հատոր,	Երևան, 1958թ., 1959թ.
4.	Խ. Աբովյան «Պատմություն Տիգրանի կամ բարոյական խրատներ հայ մանուկներին»	
5.	Մանուկ Մկրտչյան 'ՀՀ կրթակարգը և պետական չափորոշիչները',	Երևան,2004
6.	Ա.Մ.Մանուկյան, Մ.Մ.Մանուկյան, Մանկավարժական տեխնիկա և տեխնոլոգիա	Երևան, 2000
7.		
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	<i>Մանկավարժության առաջացումը. օրյեկտը, առարկան և մեթոդները</i>	1.Մանկավարժության ծագումն ու զարգացումը, օրյեկտը, առարկան, խնդիրները 2.Մանկավարժության հիմնական հասկացությունները, գիտահետազոտական	4	ՊԳ 1,2,3,4,9,11,

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		մեթոդները		
2.	Անձնավորության ձևավորման գործընթացը	Ժառանգականություն, միջավայր, դաստիարակություն: Տարբեր տարիքային խմբերի ընդհանուր բնութագրերը: Տարիքային շրջաբաժանումը ժամանակակից մանկավարժության մեջ	4	ՊԳ 1,2,3,4,5,7,9,10,ԼԳ 2
3.	Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ	Դաստիարակության նպատակի վերաբերյալ դասական մանկավարժների մոտեցումները	2	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,
4.	Ուսուցման գործընթացի էությունը, սկզբունքները	Դիդակտիկայի առարկան, խնդիրները, հիմնական հասկացությունները: Ուսուցման գործընթացի գործառույթները	4	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11,ԼԳ 1,3
5.	Ուսուցման մեթոդները	Ուսուցման մեթոդներ, դասակարգումը, խոսքային, գործնական և գննական մեթոդներ	4	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11, ԼԳ1,3
6.	Դաստիարակության գործընթացի էությունը	1.Դաստիարակության ծագումը, հասարակական-պատմական բնույթը: Դաստիարակության իմաստները, վերադաստիարակություն, իֆքնադաստիարակություն, բնութագրական հատկանիշները,	2	ՊԳ 1,2,3,4,9,12,ԼԳ2

		<p>Դաստիարակության գործընթացի հիմնական օրինաչափությունները;</p> <p>Դաստիարակության գործընթացի շարժիչ ուժերը: Դաստիարակության գործընթացի հիմնական առանձնահատկությունները</p>		
7.	Դաստիարակության սկզբունքները	<p>Դաստիարակչական գործընթացի սկզբունքները, դրանց ներկայացվող պահանջները:</p> <p>Մարդասիրություն, բնահարմարություն, տարիքի հաշվառում, ներգործությունների միասնություն, սկզբունքներին ներկայացվող պահանջները</p>	2	ՊԳ 1,2,3,4,9,13,
8.	Դաստիարակության մեթոդները	<p>Դաստիարակության մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը:</p> <p>Ընդհանուր հասկացողություն դաստիարակության մեթոդների, հնարների և միջոցների մասին:</p> <p>Դաստիարակության մեթոդների կիրառման արդյունավետության պայմանները: Դաստիարակության մեթոդների ժամանակակից դասակարգումը:</p>	2	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,

9.	Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը	Ղաստիարակության ձևերը, կոլեկտիվի առանձնահատկություններ, զարգացման փուլեր, միջանձնային հարաբերություններ, հեռանկարային գծեր, զուգահեռներգործություն	2	ՊԳ 1,2,3,4,8,9,10,
10.	Բարոյական դաստիարակություն	Հասկացողություն բարոյական դաստիարակության մասին: Բարոյական դաստիարակության նպատակը, խնդիրները և բովանդակությունը: Բարոյական դաստիարակության ուղիներն ու միջոցները: Բարոյական զգացմունքների դաստիարակումը: Աշակերտների սեռական դաստիարակություն:	2	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,ԼԳ4
11.	Աշխ., ֆիզ., գեղ., սեռ. և այլ դաստիարակություններ	Հասկացողություն գեղագիտության և գեղագիտական դաստիարակության մասին: Գեղագիտական դաստիարակության խնդիրները և բովանդակությունը: Գեղագիտական դաստիարակության մեթոդները և միջոցները: Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես գեղագիտական դաստիարակության միջոց: Ստեղծագործական ընդունակությունների զարգացումը և գեղագիտական գործունեության կազմակերպումը:	2	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,

		Աշխատանքային դաստիարակության հիմնական խնդիրները, բովանդակությունը: Աշակերտների աշխատանքային գործունեության կազմակերպումը:		
12.	Դպրոցի կառավարման հիմունքներ	Ժողովրդական կրթության կառավարման ու ղեկավարման ընդհանուր հիմունքներ: Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի ղեկավարումը: Ուսուցիչը դպրոցի կառավարման համակարգում: Աշխատանքների պլանավորում, ղեկավարման ոճեր	2	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևեր	Գրականություն ¹⁰
1.					

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Անձնավորության ձևավորման գործընթացը	Անձնավորության էությունը: Զարգացում և ձևավորում: Անձնավորության ձևավորման գործոնները: Զարգացման տարիքային պարբերացումը:	2	ռեֆերատների ընթերցում և քննարկում	ՊԳ 1,2,3,4,5,7,9,13,
3.	Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ	Հասկացություն նպատակի մասին: Դաստիարակության նպատակի պատմական զարգացումը և ներդաշնակության էությունը:	2	Ինքնուրույն ուսումնասիրություններ	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,
4.	Ուսուցման գործընթացի էությունը, սկզբունքները	Ուսուցման էությունը և մեթոդաբանական հիմքերը: Դասավանդման էությունը: Ուսուցման գործընթացի գործառույթները: Ուսուցման գործընթացի շարժիչ ուժերը Գիտելիքների յուրացման համակարգը:	2	Ռեֆերատների քննարկում, քարտեզագրման մեթոդով աշխատանք	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11,12,Գ1
5.	Ուսուցման մեթոդները	Ուսուցման մեթոդների էությունը և դասակարգումը:	2	Մխեմայով կազմել մեթոդները	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11 ԼԳ1,3

		Խոսքային մեթոդներ, գննական մեթոդներ, գործնական մեթոդներ			
6.	Դաստիարակության գործընթացի էությունը	դաստիարակության էությունը և առանձնահատկությունները, շարժիչ ուժերը, օրինաչափությունները, դաստիարակվածության չափանիշները:	2	Հարցում, ինքնաստուգում	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,
7.	Դաստիարակության սկզբունքները	Սկզբունք տերմինի սահմանումը: Դաստիարակության սկզբունքներին ներկայացվող պահանջները: Սկզբունքները որպես համակարգ:	2	Աղյուսակներով աշխատանք	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,
8.	Դաստիարակության մեթոդները	Հասկացություն մեթոդի և հնարի մասին, դրանց հարաբերակցությունը: Մեթոդների բնութագիրը:	2	Խմբային աշխատանք	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,
9.	Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը	Կոլեկտիվի սահմանումը: Կոլեկտիվի կառուցվածքը: Կոլեկտիվի ձևավորման փուլերը և զարգացման հեռանկարային գծերը: Կոլեկտիվ և անձնավորություն:	2		ՊԳ 1,2,3,4,8,9,10,

10.	Բարոյական դաստիարակություն	Բարոյականություն և բարոյական դաստիարակություն: Բարոյական դաստիարակության բարոյագիտական հիմքերը: Բարոյագիտական նպատակը, խնդիրները, ուղիները և միջոցները:	2	Ռեֆերատների քննարկում, ինքնաստուգում	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,ԼԳ2,4
11.	Աշխ., ֆիզ., գեղ., սեռ. և այլ դաստիարակություններ	Հասկացողություն գեղագիտության և գեղագիտական դաստիարակության մասին: Գեղագիտական դաստիարակության խնդիրները և բովանդակությունը: Գեղագիտական դաստիարակության մեթոդները և միջոցները: Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես գեղագիտական դաստիարակության միջոց: Ստեղծագործական ընդունակությունների զարգացումը և գեղագիտական գործունեության կազմակերպումը: Աշխատանքային դաստիարակության հիմնական խնդիրները, բովանդակությունը: Աշակերտների աշխատանքային գործունեության կազմակերպումը:	2		
12.	Դպրոցի կառավարման հիմունքներ	Ժողովրդական կրթության կառավարման ու ղեկավարման ընդհանուր հիմունքներ: Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի ղեկավարումը: Ուսուցիչը դպրոցի կառավարման համակարգում: Աշխատանքների պլանավորում, ղեկավարման ոճեր	2		

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մտուցման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.	Մանկավարժության առաջացումը. օբյեկտը, առարկան և խնդիրները				
2.	Անձնավորության զարգացման գործընթացը				
3.	Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ				
4.	Ուսուցման գործընթացի էությունը, սկզբունքները	Ուսուցման կրթական զարգացնող և դաստիարակող գործառնությունները և դրանց իրականացումը:			ՊԳ 1,2,3,4,9,10,12,ԼԳ2,4
5	Ուսուցման մեթոդները	Մեթոդների և հնարների փոխկապակցվածությունը դասի ընթացքում, տեխնիկական միջոցների կիրառումը:			ՊԳ 1,2,3,4,9,10,12,ԼԳ2,4
6	Դաստիարակության գործընթացի էությունը	Դպրոցականների գիտական աշխարհայացքի ձևավորումը, աշխատանքի բովանդակությունը և մեթոդները:			ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11,12,ԼԳ2,4
7	Դաստիարակության սկզբունքները	Դասողեկական ժամի բովանդակությունը			ՊԳ 1,2,3,4,9,11,12,ԼԳ2,
8	Դաստիարակության մեթոդները	Բարոյական, էկոլոգիական դաստիարակությունը. Կիրառվող մեթոդները:			ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11,12,ԼԳ2,
9	Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը				

¹¹ Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն4

10	Բարոյական դաստիարակություն				
11	Աշխ., ֆիզ., գեղ., սեռ. և այլ դաստիարակություններ				
12	Դպրոցի կառավարման հիմունքներ				
13					

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹³
1.	Դասընթացն ավելի մատչելի դարձնելու նպատակով առաջական ենք խնդիր առաջադրանքներ, տարբեր իրավիճակներ, որոնց պատասխանները հնարավորություն են տալիս ստուգելու ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները և այն կիրառելու հնարավորությունները					ԼԳ6

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր. ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Առաջարկում ենք նաև ներկայացնել տարբեր ֆիլմերի, ստեղծագործությունների դաստիարակչական արժեքները/ըստ ցանկության/					
3.						

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

¹⁴ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. **Գնահատում**

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

14.1. **Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝**

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացը գնահատվում է կիսամյակի ընթացքում՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. **Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.**

Դասընթացն ամփոփվում է քննությունով:

14.3. **Հարցաշար (ըստ ծրագրի)**

ՀԱՐՑԱՅՈՒՑԱԿ

¹⁵«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

1. Մանկավարժության առարկան և խնդիրները
2. Մանկավարժության հիմնական հասկացությունները
3. Դաստիարակությունը որպես հասարակական երևույթ: Նրա օրինաչափությունները
4. Մանկավարժական գիտության մեթոդաբանական հիմունքները
5. Մանկավարժության կապը փիլիսոփայության, սոցիոլոգիայի, հոգեբանության, ֆիզիոլոգիայի և այլ գիտությունների հետ
6. Գիտամանկավարժական հետազոտության մեթոդները
7. Անձի զարգացման շարժիչ ուժերը և օրինաչափությունները
8. Գործունեության և հաշորդակցման դերը անձի զարգացման մեջ
9. Անձի զարգացման և ձևավորման գործոնները
10. Անձը որպես դաստիարակության օբյեկտ և սուբյեկտ
11. Դաստիարակություն, ինքնադաստիարակություն, վերադաստիարակություն հասկացությունները և դրանց փոխկապվածությունը
12. Տարիքային փուլերը դպրոցականի անձնավորության զարգացման մեջ, դրանց բնութագրումը
13. Դաստիարակության նպատակի պրոբլեմը մանկավարժական գիտության մեջ
14. Անձի համակողմանի զարգացման խնդիրներն ու բովանդակությունը
15. Դաստիարակության գործընթացի կառուցվածքը, նրա երկկողմանի բնույթը
16. Դաստիարակության հիմնական օրինաչափություններն ու շարժիչ ուժերը
17. Դաստիարակության հիմնական սկզբունքները
19. Մտավոր դաստիարակություն, տեղը անձի համակողմանի զարգացման մեջ
20. Գեղագիտական դաստիարակության տեղը անձի համակողմանի զարգացման մեջ
21. Բարոյական դաստիարակության տեղը անձի համակողմանի զարգացման մեջ
22. Ֆիզիկական և աշխատանքային դաստիարակության տեղը անձի համակողմանի զարգացման մեջ
23. Հասկացություն դաստիարակության մեթոդների և նրանց դասակարգման մասին
24. Դաստիարակության մեթոդների ընտրության արդյունավետ պայմանները
25. Անձի հասարակական գիտակցությունը ձևավորող մեթոդներ
26. Անձի գործունեության կազմակերպման և հասարակական վարքի ձևավորման մեթոդներ
27. Գործունեության և վարքի խթանման ու գնահատման մեթոդները
28. Կոլեկտիվի զարգացման փուլերը: Հեռանկարային գծերի համակարգը
29. Աշխարհայացքի ձևավորումը մանկավարժական գործընթացում
30. Դաստիարակության աշխատանքի ֆունկցիաները, բովանդակությունը, ձևերը
31. Դպրոցականների բնապահպան դաստիարակություն
32. Արտադպրոցական և արտադասարանային աշխատանքի կազմակերպման սկզբունքները, խնդիրները և բովանդակությունը
33. Երեխաների դաստիարակությունը ընտանիքում: Ընտանեկան դաստիարակության արդյունավետության պայմանները
34. Հասկացություն դիդակտիկայի մասին: Դիդակտիկայի հիմնական հասկացությունները
35. Հասկացություն ուսուցման գործընթացի մասին, նրա կառուցվածքը
36. Ուսուցման գործընթացի ֆունկցիաները: Նրանց փոխամիասնությունը

37. Ուսուցչի գործունեության կառուցվածքը ուսումնական գործընթացում
38. Յուրացման գործընթացի կառուցվածքը
39. Ուսուցման տեսակները, դրանց բնութագրումը
40. Ուսուցման գործընթացի մեթոդաբանական հիմունքները
41. Ուսուցման գործընթացի շարժիչ ուժերն ու օրինաչափությունները
42. Ուսուցման սկզբունքների և կանոնների բնութագրությունը
43. Ուսուցման գիտականությունը
44. Գիտակցականության և ակտիվության սկզբունքի դերը ուսուցման մեջ
45. Միստեմատիկության և հաջորդականության սկզբունքը
46. Զննականությունն ուսուցման մեջ
47. Գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների կայունության սկզբունքը
48. Ուսուցման մատչելիության սկզբունքը և իրականացման կանոնները
49. Հասկացություն կրթության բովանդակության մասին, նրա որոշման գիտական հիմունքները
50. Ուսումնական պլան, ծրագիր, դասագիրք
51. Միջառարկայական և ներառարկայական կապերի կենսագործման նշանակությունը
52. Ընդհանուր հասկացություն ուսուցման մեթոդների և հնարների մասին, նրանց դասակարգումը
53. Ուսուցման խոսքային մեթոդներ
54. Ուսուցման զննական մեթոդներ
55. Ուսուցման գործնական մեթոդներ
56. Հասկացություն ուսուցման կազմակերպման ձևերի մասին
57. Դասը որպես ուսումնական գործընթացի կազմակերպման հիմնական ձև: Դասի տիպաբանությունն ու կառուցվածքը
58. Ուսուցչի նախապատրաստվելը դասին: Թեմատիկ և համդասյա պլանավորում
59. Ուսումնական էքսկուրսիաները, տեսակները, նշանակությունը: Անցկացման մեթոդիկան
60. Դասի արդյունավետության բարձրացման ուղիները ժամանակակից դպրոցում
61. Տնային ուսումնական աշխատանքի կազմակերպումը
62. Ուսման մեջ ետ մնալու պատճառները և նրանց հաղթահարման ուղիները
63. Աշակերտների գիտելիքների գնահատումը: Գնահատման նորմերը, տարբեր մոտեցումներ գնահատման նկատմամբ
64. Կրթության համակարգի ղեկավարման կառուցվածքը
65. Մանկավարժական վարպետության կառուցվածքը, ձևավորումը
66. Ներդպրոցական ղեկավարումը, սկզբունքները, բովանդակությունը, մեթոդներն ու ձևերը
67. Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական գործընթացի պլանավորումը
68. Սովորողների տնտեսագիտական դաստիարակությունը
69. Ուսուցման տեխնոլոգիա
70. Դաստիարակության տեխնոլոգիա:

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁶.

- Տեսական գիտելիքները.....:
- Գործնական աշխատանքները.....:
- Մեմինար պարապմունքները.....:
- Լաբորատոր աշխատանքները.....:
- Ինքնուրույն աշխատանքը.....:

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ ՕԼԳ 011401.21.6
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ132 Մանկավարժություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ կուրս 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	24
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	94		
Ընդամենը	150			
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Օգնել ապագա ուսուցիչներին ձեռք բերելու մանկավարժական տեսական գիտելիքներ և ձևավորել անհրաժեշտ կարողություններ և հմտություններ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>մանկավարժության առարկան, հիմնական հասկացությունները, կարևորագույն խնդիրները,</i> • <i>մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդները,</i> • <i>անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները,</i> • <i>անձնավորության զարգացման տարիքային փուլերը,</i> • <i>կրթության բովանդակության ընդհանուր բնութագիրը,</i> • <i>ուսուցման գործընթացի էությունը,</i> • <i>ուսուցման սկզբունքները,</i> • <i>ուսուցման մեթոդները և միջոցները,</i> • <i>ուսուցման կազմակերպման ձևերի էվոլյուցիոն զարգացումը,</i> • <i>դասը որպես ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև,</i> • <i>ուսուցման գործընթացի ախտորոշումն ու վերահսկումը,</i> • <i>ուսուցման ժամանակակից մեթոդների ու տեխնոլոգիաների կիրառումը դպրոցում,</i> • <i>դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը,</i> 			

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>դաստիարակության գործընթացի էությունը, առանձնահատկությունները,</i> • <i>դաստիարակության օրինաչափությունները, սկզբունքները,</i> • <i>դաստիարակության մեթոդները և կազմակերպման ձևերը,</i> • <i>դաստիարակության բաղադրամասերը,</i> • <i>դպրոցավարություն,</i> • <i>տնօրենի գործառույթները</i> • <i>դպրոցում գործող խորհուրդները:</i> • <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ներկայացնել մանկավարժության հիմնական հասկացությունները,</i> • <i>արդյունավետ օգվտել մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդներից,</i> • <i>իմաստավորել անձի զարգացման գործոնները,</i> • <i>իմաստավորել անձի զարգացման տարիքային շրջափուլերը,</i> • <i>իմաստավորել ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման օժանդակ ձևերը,</i> • <i>ներկայացնել արդի գնահատման համակարգը,</i> • <i>ներկայացնել ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները,</i> • <i>կարևորել ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաները,</i> • <i>արագ կողմնորոշվել տարաբնույթ դաստիարակչական իրավիճակներում,</i> • <i>տիրապետի մանկավարժական տեխնիկային,</i> • <i>տիրապետի դպրոցի կառավարման հիմունքներին:</i> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը,</i> • <i>տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն</i> • <i>ուսուցման և դաստիարակության մեթոդների ու տեխնոլոգիաների իմաստավորմանը,</i> • <i>ուսուցման և դաստիարակության սկզբունքների իմաստավորմանը,</i> • <i>տնօրենի, փոխտնօրենների, ուսուցիչ-դաստիարակի կոմպետենցիաների գաղափարագրմանը</i> • <i>մանկավարժական վարպետությանը:</i>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>ԹԵՄԱ 1 Մանկավարժության առաջացումը. օբյեկտը, առարկան և խնդիրները</p> <p>Մանկավարժությունը որպես գիտություն դաստիարակության մասին, նրա ծագումն ու զարգացումը: Մանկավարժական հիմնական հասկացությունները: Մանկավարժական գիտության համակարգը: Մանկավարժության</p>

կապը հարակից գիտությունների հետ: Մանկավարժությունը որպես գիտություն և արվեստ: Ժամանակակից մանկավարժական տեսությունների ընդհանուր բնութագիրը:

Գիտամանկավարժական հետազոտության մեթոդոլոգիան և մեթոդները:

Մանկավարժական հետազոտությունների մեթոդաբանական հիմքը: Գիտամանկավարժական հետազոտության մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը: Մեթոդների դասակարգումն ըստ բովանդակության և ձևի: Գիտամանկավարժական հետազոտությունների մեթոդների կատարելագործման ուղիները:

ԹԵՄԱ 2. Անձնավորության զարգացման գործընթացը:

«Զարգացում» և «Դաստիարակություն» հասկացությունների բնորոշումը: Դաստիարակության դերը և տեղը անձի ձևավորման գործոնների համակարգում: Հասարակական միջավայր: Դերը անձի ձևավորման գործում: Հասկացողություն տարիքի և տարիքային առանձնահատկությունների մասին: Տարիքային պարբերացում: Առանձին տարիքի դպրոցականների զարգացման առանձնահատկությունները:

Համակողմանի կրթությունը և անձնավորության դաստիարակությունը:

Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության պատմության մեջ: Համամարդկային դաստիարակության ծրագիրը: Անձնավորության դաստիարակության խնդիրները և բովանդակությունը:

ԹԵՄԱ 3. Ուսուցման գործընթացի էությունը, սկզբունքները

Հասկացողություն դիդակտիկայի մասին: Ուսուցման տեսության մեթոդաբանական հիմքը: Ուսուցման գործընթացի հիմնական օղակները: Ուսուցման գործընթացի հիմնական օրինաչափությունները:

Ուսուցման սկզբունքները:

Հասկացողություն ուսուցման սկզբունքների և կանոնները մասին: Զննողականության սկզբունքը: Գիտակցության, ակտիվության և ինքնուրույնության սկզբունքը: Համակարգվածության և հաջորդականության սկզբունքը: Գիտելիքների կայունության սկզբունքը: Մատչելիության սկզբունքը: Ուսուցման սկզբունքների միասնությունը:

ԹԵՄԱ 4. Ուսուցման մեթոդները:

Հասկացողություն ուսուցման մեթոդների մասին: Ուսուցման մեթոդներին ներկայացվող պահանջները: Ուսուցման մեթոդների ժամանակակից դասակարգումը: Պրոբլեմային ուսուցման մեթոդները: Ծրագրավորված ուսուցման էությունն ու մեթոդները: Գիտելիքների ստուգման և գնահատման մեթոդները:

ԹԵՄԱ 5.

Ուսուցման կազմակերպման ձևերը, կրթության համակարգը

Հասկացողություն ուսուցման կազմակերպման ձևերի մասին, նրանց պատմական զարգացումը: Դասը որպես ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև: Դասերի տիպաբանությունը և կառուցվածքը: Ուսուցչի նախապատրաստումը դասին: Թեմատիկ և համդասյա պլանավորում: Ուսումնական էքսկուրսիաներ, նրանց տեսակները, նշանակությունը և անցկացման մեթոդիկան: Տնային ուսումնական աշխատանքները, դրանց հանձնարարմանը և կատարմանը ներկայացվող մանկավարժական պահանջները:

Ուսուցման բովանդակությունը: Հասկացողություն կրթության բովանդակության մասին: Կրթության բովանդակության ձևերը: Կրթության բովանդակության որոշման գիտական հիմունքները: Միջառարկայական և ներառարկայական կապերը: Ուսումնական պլանների, ծրագրերի և դասագրքերի բնութագիրը:

ԹԵՄԱ 6. Դաստիարակության գործընթացի էությունը

Դաստիարակության տեսությունը որպես մանկավարժական գիտության բաղկացուցիչ մաս: Դաստիարակության գործընթացի հիմնական օրինաչափությունները; Դաստիարակության գործընթացի շարժիչ ուժերը: Դաստիարակչական գործընթացի արդյունավետության բարձրացման ուղիները: Դաստիարակչական գործընթացի սկզբունքները, դրանց ներկայացվող պահանջները:

ԹԵՄԱ 7. Դաստիարակության մեթոդների ընդհանուր

բնութագիրը:

Ընդհանուր հասկացողություն դաստիարակության մեթոդների, հնարքների և միջոցների մասին: Դաստիարակության մեթոդների կիրառման արդյունավետության պայմանները: Դաստիարակության մեթոդների ժամանակակից դասակարգումը:

Թեմա 8 Կուլեկտիվի սահմանումը: Կուլեկտիվի կառուցվածքը: Կուլեկտիվի ձևավորման փուլերը և զարգացման հեռանկարային գծերը: Կուլեկտիվ և անձնավորություն:

ԹԵՄԱ9 Բարոյական դաստիարակություն:

Հասկացողություն բարոյական դաստիարակության մասին: Բարոյական դաստիարակության նպատակը, խնդիրները և բովանդակությունը: Բարոյական դաստիարակության ուղիներն ու միջոցները: Բարոյական զգացմունքների դաստիարակումը: Աշակերտների սեռական դաստիարակություն:

ԹԵՄԱ10.Գեղագիտական դաստիարակություն:

Հասկացողություն գեղագիտության և գեղագիտական դաստիարակության մասին: Գեղագիտական դաստիարակության խնդիրները և բովանդակությունը: Գեղագիտական դաստիարակության մեթոդները և միջոցները: Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես գեղագիտական դաստիարակության միջոց: Ստեղծագործական ընդունակությունների զարգացումը և գեղագիտական գործունեության կազմակերպումը:

ԹԵՄԱ11. Աշխատանքային և այլ դաստիարակությունների հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ: Աշխատանքային դաստիարակությունը անձի համակողմանի կրթության և դաստիարակության գործում: Աշխատանքային դաստիարակության հիմնական խնդիրները, բովանդակությունը: Աշակերտների աշխատանքային գործունեության կազմակերպումը: Աշխատանքային դաստիարակությունը ֆիզիկական դաստիարակության համակարգում: Դպրոցականների պրոֆեսիոնալ կողմնորոշումը և աշխատանքային դաստիարակությունը

ԹԵՄԱ12. Դպրոցի կառավարման հիմունքներ

Ժողովրդական կրթության կառավարման ու ղեկավարման ընդհանուր հիմունքներ: Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական

	աշխատանքի ղեկավարումը: Ուսուցիչը դպրոցի կառավարման համակարգում:																				
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Բանավոր հարցում, կամ գրավոր երկու եղանակն էլ ընդունելի են, իսկ կոնկրետությունը կորոշվի ուսումնաստության ընթացքում, կապված մի քանի գործոնների հետ																				
Գրականություն	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="679 591 1366 759">Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն,</td> <td data-bbox="1366 591 1575 759">Ե.2004</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 759 1366 848">Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն</td> <td data-bbox="1366 759 1575 848"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 848 1366 1016">Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք</td> <td data-bbox="1366 848 1575 1016">Ե. 2005</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1016 1366 1184">Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2,</td> <td data-bbox="1366 1016 1575 1184">Ե. 1986</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1184 1366 1352">Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ,</td> <td data-bbox="1366 1184 1575 1352">Ե.1976</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1352 1366 1520">Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ,</td> <td data-bbox="1366 1352 1575 1520">Ե.1999</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1520 1366 1655">Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները,</td> <td data-bbox="1366 1520 1575 1655">Ե. 1968</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1655 1366 1767">А. С. Макаренко, Педагогическая по эма,</td> <td data-bbox="1366 1655 1575 1767">М. 1979</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1767 1366 1946">Сластенин В. А., Исаев И. Ф., Мищенко А. И., Шиянов Е. Н., Педагогика,</td> <td data-bbox="1366 1767 1575 1946">М., 2004</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1946 1366 2047">И. П. Подласый, Педагогика,</td> <td data-bbox="1366 1946 1575 2047">М. 2003</td> </tr> </table>	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն,	Ե.2004	Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն		Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք	Ե. 2005	Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2,	Ե. 1986	Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ,	Ե.1976	Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ,	Ե.1999	Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները,	Ե. 1968	А. С. Макаренко, Педагогическая по эма,	М. 1979	Сластенин В. А., Исаев И. Ф., Мищенко А. И., Шиянов Е. Н., Педагогика,	М., 2004	И. П. Подласый, Педагогика,	М. 2003
Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն,	Ե.2004																				
Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն																					
Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք	Ե. 2005																				
Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2,	Ե. 1986																				
Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ,	Ե.1976																				
Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ,	Ե.1999																				
Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները,	Ե. 1968																				
А. С. Макаренко, Педагогическая по эма,	М. 1979																				
Сластенин В. А., Исаев И. Ф., Мищенко А. И., Шиянов Е. Н., Педагогика,	М., 2004																				
И. П. Подласый, Педагогика,	М. 2003																				

Б. П. Есипова, Основы дидактики,	М. 1967
Крышвенко . л. П Педагогика	М. 2005
А.С. Агафонова «Практикум по общей педагогике»	Москва, Санкт-Петербург 2003

Լր. Գրակ.

Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա»,	Երևան, 1962թ.
Ժ.Ժ. Ռուսսո «Էմիլ կամ դաստիարակության մասին», 2 հատոր,	Երևան, 1960թ.,1962թ.,
Դ. Ուշինսկի «Մանկավարժական ընտիր երկեր», 2 հատոր,	Երևան, 1958թ., 1959թ.
Խ. Աբովյան «Պատմություն Տիգրանի կամ բարոյական խրատներ հայ մանուկներին»	
Մանուկ Մկրտչյան ‘ՀՀ կրթակարգը և պետական չափորոշիչները,’	Երևան,2004
Ա.Մ.Մանուկյան, Մ.Մ.Մանուկյան, Մանկավարժական տեխնիկա և տեխնոլոգիա	Երևան, 2000